

De Postrijder verschijnt s'vinsdags, s'donderdag en zaterdag.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en bij alle post-directeuren.
Alle toezending van brieven, aankondigen, geld, enz., moet getrukeerd zijn.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk, 20 centime.
De aankondigingen, per drukregel, 15 centime.
De rekamen, per drukregel, 25 centime.

TONGEREN, DEN 21 MAART.

Kamer.

De discussie over de kiestervorming is kalm aangevangen. De tribunen der Kamer waren opgekropt van volk; doch niet de minste betooging tegen de goede orde is er begaan. De beraadslaging over dit gewichtig punt kan voor 't minst eene maand duren.

De twee sprekers waren MM. Funck en Hymans; heiden, blinde voorstanders van het ministerie, zijn tegen het algemeen stemrecht uitgevaren, dat niet in kwestie was.

Over de redevoering van M. Funck zullen wij niet veel zeggen: deze redenaar weet niet recht wat hij wil; hij zou het ministerie niet onaangenaam willen zijn, maar ook de geavanceerden wat honig aan den mond willen strijken.

M. Funck wil in plaats van middelbaar onderwijs, welk het gouvernement als basis van 't kiesrecht aanneemt, het lager onderwijs stellen; verder wil hij het privilege der bekwamheid in de kiezingen en het getal der bevoorrechten nog vermeerderen.

M. Funck wil precies datgene vergrooten, wat het meest gekritiseerd geworden is in het ontwerp van het gouvernement.

Eene wijziging, in dien zin, zal door den gedeputeerde van Brussel neêrgelegd worden.

M. Hymans denkt dat het algemeene stemrecht goed is voor de « samenlevings in de wieg; » wij hadden dus daar moeten beginnen in plaats van in eens tot het gedeeltelijk stemrecht te geraken! De bewering van M. Hymans is niets dan ongevoelen praai, niet waardig van weêrlegd te worden.

Wat het ontwerp van het gouvernement aangaat, M. Hymans vindt het opperbest, gelijk hij alles opperbest vindt, wat hem door zijne meesters wordt voorgezet. Zoo moet een trouwe knecht handelen!

De zitting heeft dat belang niet opgeleverd dat wij verwacht hadden. Overigens is 't maar een begin; de groote slag is nog niet geleverd; de groote en solide vechters zijn nog niet opgetreden.

Onlusten te Roubaix.

Men leest in l'Echo du Nord:

Ernstige gebeurtenissen hebben zaterdag te Roubaix plaats gehad. Wevers en spinners hebben werktuigen en fabrieken verwoest, en aan twee werkhuizen het vuur gestoken.

De tijding dier feiten en het vertrek van een deel der troepen, het garnizoen van Rijsel uitmakende, had onder onze bevolking eene diepe ontsteltenis geworpen. Wij hebben ons naar Roubaix begeven, en ziet hier de inlichtingen die wij ons hebben kunnen aanschaffen:

Sedert eenigen tijd had de invoer van nieuwe getouwen in verscheidene weverijen het werk in zijne hoofvoorwaarden gewijzigd. Een enkel werkman was nu voldoende voor twee getouwen. Die maatregel was de kiem van eene ernstige misnoegdheid onder de werklieden; de haat had zich bij eenigen ingeworteld, en van daar tot ontwerpen van wraak is er niet ver. Onze lezers weten, uit het verslag van een proces, eenen werkman van Roubaix aangehaan, zekere Jules Renard, voor diefe vervolgd, dat er luidop bedreigingen waren uitgesproken. Renard had inderdaad met zijn mes, Henri Delattre, van Roubaix, bedreigd.

Bijna te zelfden tijde was in verscheidene weverijen een reglement opgemaakt en uitgevoerd geworden. Het legde eene boet van eenen centiem de minuut op, voor de eerste uur afwezigheid, en vijf-en-twintig centieme voor ieder volgend uur.

De werklieden morden sterker, en verhopende nootlottige geschillen te vermijden, sloegen de meesters tot op een halven centiem per minuut de boet af, in geval van afwezigheid gedurende het eerste uur.

Zaterdag middag, terwijl de weverijen voor het noemaal gesloten waren, werd er een plakbrief in de werkhuizen aangeplakt. Hij meldde aan de werklieden, dat een reglement van overeenkomst was aanvaard, belevende dat het rechtzinnig zou uitgevoerd worden; men rekende op de wijsheid en het gezond verstand der werklieden. Die plakbrief was ondertekend door de leden van den werkrechtensraad. Hij deed eenen diepen indruk ontstaan onder de werklieden, bij het terugkeeren in de werkhuizen. Zij zagen er de bevestiging in van den maatregel, die een enkel werkman aan twee getouwen

stelde, en die algemeen zou worden. Zij verlieten de werkhuizen bij groepen, en doorliepen de straten onder het uitbrengen van bedreigingen tegen eenige fabrikanten. Meer dan 25.000 werklieden bevonden zich weldra in de straten, wevers en spinners, die elkander aanhielden, kreten slaakten en de voorbijgangers uitjouwen welke zoo onvoorzichtig waren die groepen te naderen.

De stedelijke overheid, die maar eene brigade gendarmerie en de politieagenten bezat, verhaaste zich om hulp uit Rijsel te ontbieden, daar zij botsingen voorzag; om 5 ure nam de wanorde ernstige evenredigheden aan; die het onmogelijk was te beletten, bij gebrek aan voldoende krijgsmacht.

De werklieden verstrooien zich in de richting van eenige werkhuizen, die bijzonder aan hunne aanvallen schenen aangeduid te zijn geworden, en tot bij de aankomst van troepen uit Rijsel, waren het afsgrijpselijke tooneelen van geweldadigheden en plundering.

De werkhuizen der heeren Eug. Grimonprez, Fr. Roussel, H. De-lattre, Dillies, Desrousseaux, H. Roussel, Ph. Scamps werden overrompeld, de getouwen vernietigd, de stukken stoffen die men aan het vervaardigen was, gescheurd, de ketens afgesneden.

Overal werden de vensterruiten met steenen ingeslagen; eenige messen werden getrokken, stokken opgeheven; doch alle weêrstand was nutteloos geoordeeld geworden, en de verwaalde werklieden konden, zonder tegenstand te ontmoeten, hunne noodlottige voornemens uitvoeren.

Het woonhuis van den heer Scamps werd uitgeplunderd; de meubelen, de bedsteden, het beddegoed, het keukengerief door de vensters geworpen; eene piano werd weggenomen en op den weg van Mouveaux gebracht, alwaar men er slechts stukken en brokken heeft van teruggevoerd.

Hetzelfde tooneel werd bij den heer Desrousseaux herhaald, en om de reeds te volle maat nog meer te vullen, staken handen, die reeds dubbel plichtig waren, het vuur aan de fabriek van den heer Henri Roussel, en aan die van den heer Desrousseaux. De noodklok liet over de verschrikte stad hare sombere toonen hooren, en tot bij de aankomst der troepen vreesde men voor alles van wege eene volksmassa, tot razernij vervoerd, die reeds zoo vele blijken van hare kwaadwilligheid gegeven had.

In den avond kwamen er te Roubaix twee bataillons aan van het 57^e linie, en twee eskadrons van het 5^e kurassiers. De soldaten werden door de werklieden met vivats ontvangen. « Zij zullen op ons niet schieten, » zegden zij, en de verrichting van het laden der wapens, op de groote plaats, gebeurde zonder dat dit hun sterk aandeel. Bij de eerste aanmaningen van de oversten der troepen, begonnen de groepen zich te verstrooien en alle wanorde hield op. Echter werden nog gedurende eenige uren hier en daar gezangen en bedreigende kreten gehoord; doch de betreurenswaardige verwoestingen der eerste oogeblikken hielden opgehouden, en vernieuwden zich niet meer.

De heer prefect van het Noorden, de heer procureur-generaal van Douai, de keizerlijke procureur van Rijsel, hadden zich in allerijl naar Roubaix begeven. Talrijke aanhoudingen waren gedaan, een onderzoek werd ingespannen en had ten gevolge dat dertien personen gevangen bleven en naar Rijsel werden gestuurd. Andere aanhoudingen zijn sinds dien nog gedaan. Gedurende geheel den nacht hebben patrouillen de stad doorloopen, die maar moeilijklijk tot belaren kwam. Het voornaamste deel der detachementen was in hotels of bij de inwoners gelogeed.

De overheid heeft niet eenen oogeblik opgehouden waakzaam te zijn. De heer prefect, die gedurende den nacht naar Rijsel was moeten terugkeeren, is om half tien ure te Roubaix op nieuw aangekomen, op den oogenblik dat wij die stad verlieten. Hij vond de bevolking kalm, bekommerd, doch echter geruststellend door de ontvoering der krijgsmacht, die was gedaan, en door de tegenwoordigheid te midden haar der voornaamste magistraten van het departement.

Men heeft alle redenen om te hopen dat die afschuwelijke tooneelen zich niet meer zullen vernieuwen, en dat de kalmte weldra in die ongelukkige stad voor goed zal blijven heerschen. Al de pogingen van dien kant worden aangewend, opdat orde en rust spoedig zouden worden hersteld, en het werk in de normale voorwaarden zou hernemen.

Men leest in een parizerblad:

« Wij ontleenen, als volgt, onze correspondentie uit Roubaix, van den 18 dezer:

» Dezen morgen heeft eene bende baldadigen de mekaniek-werf van M. Leclercq-Dupire aangetast; de troepen zijn aangekomen, voor dat het kwaad een groot aanzien had gekregen

en hebben aldus eene nieuwe ramp belet.

» De toestand werd zoo ernstig geoordeeld, dat er nieuwe versterkingen moesten gezonden worden; dezen namiddag is er een bataillon jagers te voet aangekomen.

» Er heeft in de mairie eene vergadering van de patroons en de geleeguerden der werklieden plaats gehad; ten gevolge dezer vereniging werd het reglement betweld tot voorwendsel aan de munitie gehand heft, door die laatste zonder moeite aangenomen.

» Men zegt hier, en ik deel u het gerucht onder alle voorbehouding mede, dat de aanleiders, zich met de werkmans-maatschappijen van België zouden in betrekking gesteld hebben, en dat zij van die laatste subsidien zouden ontvangen, om gedurende den tijd der werkstaking in hun bestaan te voorzien. »

Rechterlijke kronijk.

De kwestie om te weten of het wetsbesluit van 4 november 1814, betrekkelijk de eedaflegging door het inroepen der Godheid, nog in België van kracht is, is den 12 maart voor de rechtbank van enkele politie te Spa, voorgezeten door den heer Fassin, vrederechter, in eenen bevestigenden zin opgelost.

Het vonnis zegt, onder andere: Overwegende dat Felix Wegner, oud 33 jaar, fabriekbestuurder, wonende te Verviers, geweigerd heeft den eed af te leggen, met de formul: « zoo helpe mij God, » daarop steunende dat de Grondwet er hem niet toe verplicht, beveelt de rechtbank dat de getuige Felix Wegner niet zal gehoord worden, en veroordeelt hem tot 15 franken boet en de kosten. In geval van niet betaling der boet, zal deze door zeven dagen gevang worden verwaand.

Ziehier eene kwestie, door de koophandelsrechtbank van Rijsel uitgesproken, en die een zeker belang voor de reizigers oplevert.

De genaamde X... had den 7 januarij laatst, om 10 1/2 uren, aan de statie van Rijsel een reiskaarte voor Bolonië langs Kales genomen. Hij moest ten twee ure tot zijne bestemming komen. Ten gevolge eener verachtering, aan de compagnie toe te wijten, is hij op tijds te Kales niet aangekomen om de correspondentie te nemen, en werd genoodzaakt te Kales den trein van 6 uren 's avonds af te wachten, die hem maar ten acht uren te Bolonië bracht.

De rechtbank heeft donderdag beslist dat er in deze verachtering eene oorzaak van schade voor den reiziger was, en zij heeft de compagnie veroordeeld aan dezen laatste de som van 50 fr. den titel van schadeoosstelling te betalen.

M. Duvivier-Maris is postmeester benoemd te St-Truiden, in vervanging van M. Beckman.

— Gisteren woensdag mochten de vette ossen welke na de ziekte te Hasselt overgebleven zijn gelijk vroeger uitgeleverd worden.

— De plechtige inhaling van den graaf en de toekomstige gravin van Vlaanderen zal aanteleing geven tot openbare feesten en vernakelijheden te Brussel.

— De Union van Charleroi meldt, dat de heer Crombez, van Doornik, de uitvinder der kiesbarak, den titel van graaf zal bekomen. Bij gebrek aan een uitvindingsbrevet belooft het ministerie hem met eenen adellijken titel. De heer Malou had het ons voorzgd, de barak leidt tot alles!... Verhopen wij dat de heer Crombez die herinnering zijner verheffing zal vereeuwigen, en dat men voortaan op zijne visietkaarten zal lezen: Graaf Crombez van de kiesbarak.

— Het is de priester Bauer welke dit jaar in de kapel der Tuilerien, gedurende den vasten, predikt. Die jonge geestelijke is rijk en zeer gezien; hij is de neef van Rothschild. Als jongeling was hij te Parijs en maakte er deel van de jeunesse dorée, zoals men zegt, van die goudverteerende jongheid, welke overal in de feesten en vernakelijheden te vinden is. Tot inkeer gekomen, ging M. Bauer in een klooster, doch te zwak om den regel te volgen, trad hij in de seculiere geestelijkheid. Verleden jaar preekte hij te Weenen in het duitsh, en had er veel bijval; sedert dien heeft hij zich in verscheidene steden van Frankrijk laten hooren. Zijne conferenciën in de Tuilerien hebben voor onderwerp het doel van 's menschen leven. Na Paschen zullen die sermoenen, in boekdeel verzameld, in het licht gegeven worden.

Pruisen.

UITLEGGINGEN VAN DEN HOOFDMINISTER.

Berlijn, 18 maart.

In het Parlement heeft de heer Von Bismark

eene volstrekte logenstraffing gegeven aan het verspreide gerucht betreffende de huidige betrekkingen tusschen Pruisen en de Nederlanden; hij w et niet waartoe de geruchten zijn voortgesproten, en kent het doelwit niet van derzelver uitstrooiing. Voor den oorlog — zegt de hoofminister — hebben er kortstondige onderhandelingen plaats gehad tusschen het Berlijner kabinet en 't Staatsbestuur van het Groothertogdom Luxemburg.

Deszeifs standpunt in den onder Duitschen Bond behoudende, heeft Luxemburg zich geschaard naar den kant der vijanden van Pruisen; doch van weêrszijden heeft men het nutteloois geacht daarom tot feitelijheden van den oorlog te komen.

Pruisen heeft geen groot belang gehecht, noch verloochend, aan de banden welke Duitschland met Luxemburg en Limburg vereenigen; het kan de Vorsten niet dwingen om in den nieuwen Noorddutschen Bond te treden. Limburg wenscht stellig buiten dat Bondgenootschap te blijven; wat Luxemburg betreft, dat heeft zich noch voor noch tegen uitgedrukt.

Op de protestatie der poolse leden tegen de eenmaking van geheel Duitschland, zegt de heer Von Bismark dat de Polakken hand aan hand moeten gaan met de Noorddutchers. Op de protestatie der bewoners van Noord-Sleeswijk zegt de minister dat alleen de Keizer van Oostenrijk overeenkomstig de bepalingen des vredeverdrags van Praag, het recht hezit om te vragen dat de bewoners van Noord-Sleeswijk over hun toekomstig lot geraadpleegd worden. Het is overigens voor Pruisen van weinig aanbelang of eenige Sleeswijkers, die Deensch spreken, al dan niet tot Pruisen behooren.

De schiedingslijnen zullen getrokken worden in Pruisen's belang, en derwijze om de noodzakelijkheid eener tweede bestorming der Duppeler schansen onmogelijk te maken. In alle gevallen zal het afstane deel veel kleiner zijn dan men 't Kopenhagen geloof.

De hoofminister vreesst geenszins dat Zuidduitschland zich met den vreemdeling vereenige; onderlinge verdragen met Noordduitschland zullen gesloten worden.

Het eerste artikel van 't wetsontwerp betrekkelijk het grondgebied van het Noorddutsche Bondgenootschap, is met eene groote meerderheid van stemmen aanvaard geworden.

Berlijn, 19 maart.

In de zitting van het Parlement hebben de poolse afgevaardigden geprotesteerd (ter gelegenheid van het artikel der Constitutie), tegen de inlijving van hun grondgebied; de heer Von Bismark heeft hunne vraag, met uitvluchtsels, aan den eenen kant geschoven. Eene andere verklaring werd door den Minister gedaan; aangezien Limburg of Luxemburg geen deel van den Bond willen maken, zal Pruisen geene drukking op het uitloefenen. Dat zou eene Europeesche kwestie doen ontstaan; de heer Von Bismark voelt dit maar al te wel.

De heer Von Bismark heeft gezegd dat de poolse protestatie niet gericht is tegen het Noorddutsche Bondgenootschap, waar tegen de eenheid van den pruisischen Staat; derhalve moet zij bij den pruisischen Landdag, en niet bij het duitse Parlement worden ingediend. Daarenboven zijn die afgevaardigden door hunne kiezers niet gemachtigd om de protestatie te doen, dewijl de meerderheid der pruisische-poolse bevolking te vreden is met haren tegenwoordigen toestand, vooral de boeren die als pruisische soldaten dapper gevochten hebben tegen Oostenrijk en Denemark. Alleen de adel en de geestelijkheid maken nog beweging in die gewesten.

Oostenrijk.

Weenen, den 18 maart.

Omtrent de feestelijke ontvangst des Keizers te Pes-Ofen wordt nu medegedeeld, dat de opperburgemeester de toespraak, waarmede hij den Keizer verwelkomde besloot met de woorden: « Goed en bloed voor onzen Koning! » Het antwoord des Keizers is per telegram medegedeeld. De illuminatie der tusschensteden was schitterend en de kreten van: « Eljen a kiraly! » schenen geen einde te zullen nemen. Wat de krooning betreft deze zal in de laatste week der maand mei plaats vinden.

Volgens een bericht van het blad « 1848 » heeft Garibaldi aan de Hongaarsche emigranten en legonaren eenen brief gericht, waarbij hij zegt, dat nu Oostenrijk met Hongarie verzoend is, zij naar hun land moeten terugkeeren, daar hunne rol in het buitenland is uitgespeeld.

De heer Von Bismark, die reeds groot kruis was van het Legioen van Eer, heeft nu van Keizer Napoleon de insignien dier orde in brillanten ontvangen.